

Analiza oświadczeń o stanie kontroli zarządczej za 2013 r. złożonych przez ministrów kierujących działami administracji rządowej

lipiec 2014

Opracowanie przygotowane przez Departament Audytu Sektora
Finansów Publicznych

I. Ogólna ocena funkcjonowania kontroli zarządczej

Zgodnie z art. 70 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹ ministrowie kierujący działami administracji rządowej są zobowiązani do złożenia oświadczeń o stanie kontroli zarządczej w kierowanych przez nich działach w terminie do 30 kwietnia każdego roku za rok poprzedni. W 2014 roku złożono 17 oświadczeń o stanie kontroli zarządczej² (oświadczenia) za 2013 rok o następujących ocenach:

- **5 ministrów** oceniło, że kontrola zarządcza w kierowanych przez nich działach funkcjonowała w stopniu wystarczającym (w dziale I oświadczenia zaznaczono **część A**),
- **12 ministrów** złożyło oświadczenie o funkcjonowaniu kontroli zarządczej w ograniczonym zakresie (w dziale I oświadczenia zaznaczono **część B**).

Żaden z ministrów nie wskazał w oświadczeniu, że w działach administracji rządowej, za które jest odpowiedzialny, nie funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza (**część C** w dziale I oświadczenia). Zestawienie ocen kontroli zarządczej ministrów ujętych w oświadczeniach prezentuje poniższa Tabela.

Tabela 1. Oceny kontroli zarządczej w działach administracji rządowej za lata 2010-2013

L.p.	Minister	2010	2011	2012	2013
1	Minister Gospodarki	A	A	A	A
2	Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego	A	A	A	A
3	Minister Skarbu Państwa	A	A	A	A
4	Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego	B	A	A	A
5	Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi	A	A	B	A
6	Minister Rozwoju Regionalnego	A	A	A	
	Minister Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej	B	B	B	
	Minister Infrastruktury i Rozwoju	<i>ministerstwo utworzone w 2013 r.</i>			B
7	Minister Administracji i Cyfryzacji	B	B	B	B
8	Minister Edukacji Narodowej	B	B	B	B
9	Minister Finansów	B	B	B	B
10	Minister Obrony Narodowej	B	B	B	B
11	Minister Pracy i Polityki Społecznej	B	B	B	B
12	Minister Sportu i Turystyki	B	B	B	B
13	Minister Spraw Wewnętrznych	B	B	B	B
14	Minister Spraw Zagranicznych	B	B	B	B
15	Minister Sprawiedliwości	B	B	B	B
16	Minister Środowiska	B	B	B	B
17	Minister Zdrowia	B	B	B	B

Źródło: opracowanie własne na podstawie złożonych oświadczeń o stanie kontroli zarządczej

¹ Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.

² W 2013 roku funkcjonowało 18 ministerstw. Z dniem 27 listopada 2013 roku połączono Ministerstwo Rozwoju Regionalnego z Ministerstwem Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej. Minister kierujący utworzonym w ten sposób Ministerstwem Infrastruktury i Rozwoju złożył oświadczenie za wszystkie kierowane działy administracji rządowej łącznie.

Porównanie oświadczeń złożonych za lata 2010-2013 wskazuje na to, że oceny kontroli zarządczej na poziomie A zwykle dotyczą tych samych resortów.

II. Źródła informacji, na podstawie których przygotowano oświadczenia

Wzorem ubiegłego roku do przygotowania oświadczeń wykorzystano niemal wszystkie rodzaje źródeł informacji wskazanych we wzorze tego dokumentu, co prezentuje poniższa Tabela.

Tabela 2. Źródła pochodzenia informacji wykorzystanych w oświadczeniach o stanie kontroli zarządczej ministrów za 2013 rok

Minister wydający oświadczenie	ocena	monitoring realizacji celów i zadań	samoocena kontroli zarządczej	proces zarządzania ryzykiem	audyt wewnętrzny	kontrole wewnętrzne	kontrole zewnętrzne	inne źródła informacji
Minister Administracji i Cyfryzacji	B	✓	✓		✓	✓	✓	✓
Minister Edukacji Narodowej	B	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Minister Finansów	B	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Minister Gospodarki	A	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Minister Infrastruktury i Rozwoju	B	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego	A	✓	✓	✓	✓		✓	✓
Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego	A	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
Minister Obrony Narodowej	B		✓	✓	✓	✓	✓	✓
Minister Pracy i Polityki Społecznej	B	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi	A	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Minister Skarbu Państwa	A	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Minister Sportu i Turystyki	B	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
Minister Spraw Wewnętrznych	B	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Minister Spraw Zagranicznych	B	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Minister Sprawiedliwości	B	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Minister Środowiska	B	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Minister Zdrowia	B	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

Źródło: opracowanie własne na podstawie oświadczeń o stanie kontroli zarządczej ministrów

Ministrowie (15 z 17) do złożenia oświadczenia wykorzystali inne źródła informacji prócz wskazanych we wzorze rozporządzenia³. Źródłami tymi były:

- oświadczenia złożone przez kierowników jednostek podległych/nadzorowanych (12)⁴,
- oświadczenia dyrektorów komórek organizacyjnych w ministerstwach (11),

³ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 grudnia 2010 r. w sprawie wzoru oświadczenia o stanie kontroli zarządczej (Dz. U. Nr 238, poz. 1581).

⁴ W jednym z ministerstw podstawą złożenia oświadczenia były „oceny funkcjonowania kontroli zarządczej”.

- oświadczenia kierownictwa ministerstw (5),
- opinie komitetu audytu (4),
- analizy skarg i wniosków (2),
- sprawozdania z wykonania planu działalności (4),
- sprawozdania z realizacji planów działalności jednostek podległych/nadzorowanych (1),
- wyniki zadania doradczego Zespołu Audytu Wewnętrznego (1),
- wyniki audytu nadzoru i wyniki przeglądu zarządzania w ramach systemu zarządzania jakością, systemu przeciwdziałania zagrożeniom korupcyjnym i systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji w ministerstwie (1),
- wyniki ankiety na temat kultury organizacyjnej ministerstwa (1).

III. Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej w 2013 r.

Zastrzeżenia wskazywane w oświadczeniach (na poziomie B) odnoszą się do zidentyfikowanych słabości kontroli zarządczej. W oświadczeniach wskazano następujące zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej:

Tabela 3. Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej

	zgodność działalności z przepisami prawa	skuteczność i efektywność działania	efektywność i skuteczność przepływu informacji	zarządzanie ryzykiem	wiarygodność sprawozdań	ochrona zasobów
MAiC	x	x	x	x		
MEN				x		
MF		x	x	x		x
MiR	x	x	x	x	x	x
MON			x	x		
MPiPS		x	x			
MS	x		x	x	x	
MSiT				x		
MSW	x	x	x	x		x
MSZ		x	x	x	x	x
MŚ	x	x		x		x
MZ	x	x		x		x
ogółem	6	8	8	11	3	6

Źródło: opracowanie własne na podstawie oświadczeń o stanie kontroli zarządczej ministrów

Warto zauważyć, że nadal w oświadczeniach, w których kontrola zarządcza została oceniona na poziomie B (11 z 12), jako jej słabość najczęściej wskazuje się obszar zarządzania ryzykiem. W 8 oświadczeniach wskazano na nieskuteczność lub nieefektywność działania, wskazano również na problemy w obszarze przepływu informacji.